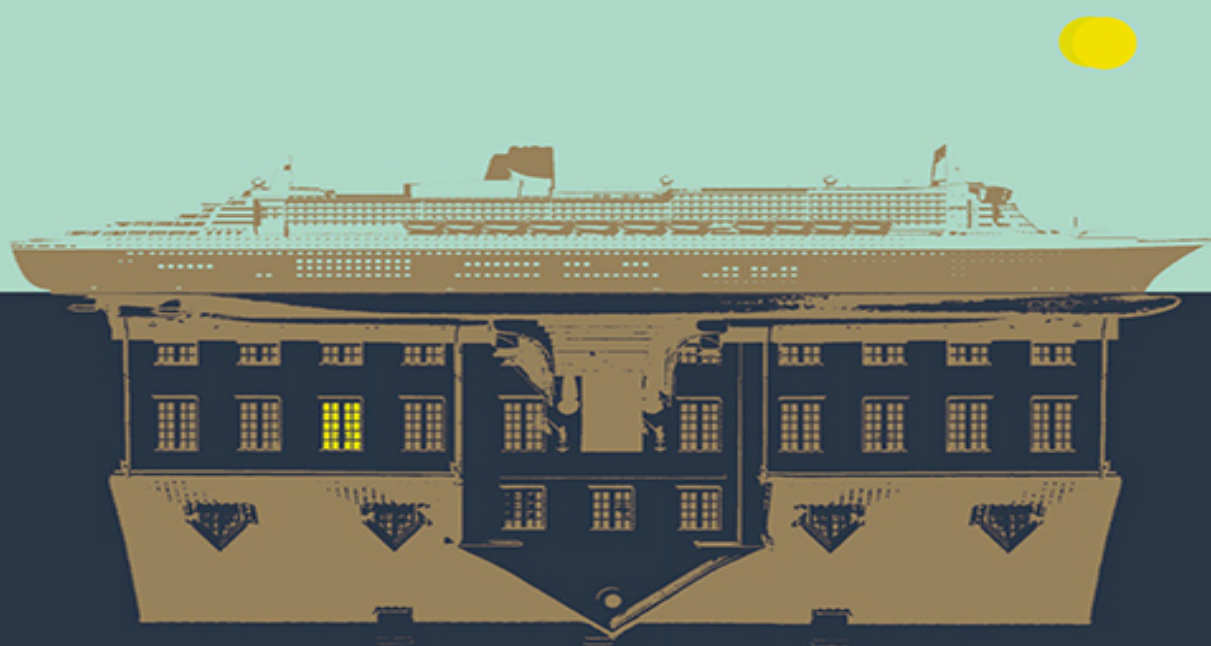

Jørgen Stormgaard

EN ANDEN VERDEN

FORLAGET APULEIUS' ÆSEL

Af samme forfatter:

Blixen og Bjørnvig. Pagten der blev brudt (2005)

Guds plan - Karen Blixen og kristendommen (2010)

Karen Blixens Afrika : friheden, farmen og forfatterskabet (2013)

Blixen og Bjørnvig. Pagten, venskabet og bruddet (2018)

Fortællersken, roman (2020)

Jørgen Stormgaard er cand.mag. i fransk og engelsk og har desuden et maîtrise-diplom i filmvidenskab fra Sorbonne-universitetet i Paris. Han har siden 1994 undervist i fransk og engelsk på forskellige uddannelsesinstitutioner, bl.a. Københavns Universitet. Siden 1996 har han været foredragsholder, ofte med udgangspunkt i Karen Blixens liv og forfatterskab.

Indholdsfortegnelse

Sophies vej

Fjernt fra Danmark

Forhaabningsholm

Sophies vej

Der var gået syv måneder, siden Sophie von Hallsten-Schwierig var blevet gift med Jonas von Brachfeldt. Alt var stadig som en leg, det hele var nyt, og den unge kone - hun var kun 18 år - opdagede hver dag sider af livet, som hun ikke tidligere var stødt på.

Sommetider måtte hun knibe sig i armen, for det virkede helt uvirkeligt, at hun, der sidste år stadigvæk legede med sine yngre søskende i det store hus på Ærø, nu var frue på godset Forhaabningsholm i nærheden af Odense. Det hele var gået så hurtigt, og før hun nåede at tænke på sig selv som voksen, var hun allerede gift.

Jonas var 10 år ældre end sin hustru, der beundrede ham, som en elev ser op til sin lærer. Han var høj, slank og altid velklædt, og desuden var der en blidhed over hans væsen, som hun ikke tidligere havde mødt hos en mand. Egentlig ville det have været tilstrækkeligt for hende at omgås ham i selskabelig sammenhæng, tanken om ægteskab lå hende meget fjernt. Men pludselig vrimlede det med antydninger omkring hende, og før hun fik set sig om, virkede det, som om det eneste naturlige ville være at gifte sig med den unge godsejer.

At der var brug for nyt liv på Forhaabningsholm, var blevet klart, efter at Jonas' far et par år tidligere var død i en rideulykke. Jonas var enebarn, og hans mor, der altid havde været sky af natur og i øvrigt kæmpede med et skrøbeligt helbred, levede afsondret i en fjern længe af godset.

Da Jonas skulle ud på ægteskabsmarkedet, havde det ikke skortet på interesserede kvinder fra de højere samfundslag. Baronesser og komtesser havde defileret forbi den smukke, unge mand, der ud over at eje et af Fyns største godser også rådede over en betragtelig personlig formue.

Men det alene forklarede ikke hans popularitet, selvom det var af stor betydning i de kredse. Nej, der var noget

undvigende ved ham, som gjorde ham særlig attråværdig i de unge kvinders øjne. Normalt holdt de sig diskret tilbage, når der var selskaber, og lod sig tilsyneladende kun modvilligt kurtisere. At det forholdt sig helt anderledes, når de unge kvinder samledes indbyrdes, var kun tydeligt for de indviede. I det intime rum blev de unge kavalers vifter af egenskaber og komiske svagheder diskuteret med stor iver og en aldrig vigende interesse.

Med Jonas forholdt det sig sådan, at han forstod sig på at danse og konversere, han kunne være nærværende og – tilsyneladende – give sig fuldstændig hen til øjeblikkets fortryllelse. Men når en af de unge piger troede, at der var blevet skabt et særligt bånd mellem ham og hende, var han pist væk.

Han havde sin helt egen måde at fordufte på: Pludselig forsvandt han simpelthen, eller også bad han den unge pige have sig undskyldt et par minutter, hvorefter han undlod at vende tilbage. Mere end én af de fine, unge kvinder havde måttet lede efter ham i undren, og som regel fandt de ham siddende i rygeværelset sammen med en del af de andre mænd, eller også stod han helt alene udenfor og stirrede op i himlen. I den situation var der ligesom en beskyttende hinde omkring ham, som bevirkede, at de lod ham være i fred.

Men Jane Austens ord om, at "det er en almindelig udbredt opfattelse, at en enlig mand med en passende formue må have brug for en hustru," gjaldt også i det miljø. Dette kombineret med Jonas' bevidsthed om, at uden en arving ville han blive den sidste af sin slægt på Forhaabningsholm, fik presset på ham til at vokse og vokse.

I mængden af smukke, unge og velvillige ansigter lagde Jonas en dag mærke til Sophies uskyldige blik og diskrete beundring. Det var tydeligt, at hun ikke forventede noget af ham. Det var klart, at hun end ikke i drømme havde set sig selv som hans hustru. I stedet for at vige udenom kredsede Jonas fra da af bevidst om hendes lille skikkelse, og efter at

han havde talt i enrum med hendes far, blev deres forlovelse deklareret, og blot to måneder senere stod brylluppet.

Der var ingen overhovedet, som havde forventet – eller på nogen måde forudset – at han ville gifte sig med Sophie, for selvom hun godt nok var af adelig byrd, havde hendes slægt oplevet et smerteligt fald fra tinderne, da de 20 år tidligere efter længere tid i økonomisk uføre havde måttet sælge familiegodset Klarlunde i nærheden af Svendborg. Det havde været en stor skam for hendes forældre, som efterfølgende ikke havde ønsket at blive på egnen, hvor de følte, at folk så på dem med hoverende smil. Derfor havde de købt et hus på Ærø, hvor de slog sig ned og med tiden fik fem døtre, hvoraf Sophie var den ældste.

Det hastige forløb havde gjort, at Sophie stadig, når hun vågnede om morgenen, forventede at høre sine søstre rumstere omkring sig. I stedet befandt hun sig i omgivelser, som hun endnu ikke havde vænnet sig til, og når hun bevægede sig rundt i godsets mange værelser og sale, havde hun følelsen af at gå på opdagelse i et kæmpestort dukkehus.

Hendes svigermor, der skulle have vist hende til rette i hendes nye hjem, var stille sovet ind to måneder efter brylluppet. Hun var endnu ikke fyldt 50 og led tilsyneladende ikke af nogen sygdom, som kunne diagnosticeres. Derfor sagde man overalt, at hun var død af svagelighed. Dette dødsfald betød, at Sophie ikke havde noget forbillede, når hun forsøgte at forstå sin rolle på Forhaabningsholm.

De første syv måneder af ægteskabet var som bekendt fløjet af sted. Sophie havde lært sit nye hjem at kende værelse for værelse, sal for sal, etage for etage, og hele tiden med følelsen af, at hun bevægede sig rundt i en drøm. For første gang i sit liv var hun overladt til sig selv størstedelen af dagen, og hun vidste ikke helt, hvad hun skulle få tiden til at gå med. Hun skulle selvfølgelig stå for

husholdningen, men det bestod primært i at sætte de ansatte i gang. I praksis var det sådan, at oldfruen, kokkepigen og stuepigerne vidste meget bedre end hun selv, hvordan de forskellige gøremål skulle gribes an, så hendes bidrag udgjorde oftest blot en godkendelse af deres forslag.

Men hun havde dog fået oparbejdet et sæt faste vaner. Efter en tur i køkkenet om morgenen, hvor hun aftalte dagens arbejde med de ansatte, gik hun om formiddagen rundt i parken og haven omkring godset. Her var alt velfriseret, her herskede der en smuk orden. De rigtige blomster stod i de rigtige bede, græsplænen blev slået på passende tidspunkter, og buskene klippet efter en plan, som havde fungeret i årtier. Sophie havde aldrig beskæftiget sig med de forskellige træers og planters navne, men når hun en gang om ugen gik tur med sin mand, fortalte han hende, hvad de hed, og forklarede samtidig deres særkende.

Jonas havde lært hende adskilligt siden deres bryllup; men egentlig syntes hun ikke, at hun havde lært *ham* bedre at kende. Hun havde fået indblik i hans interesser, det var sandt, men ham selv så hun så lidt, at hun endnu ikke havde nogen fornemmelse af, hvad han var for et menneske. En gift kusine havde indviet hende i, at den del af det ægteskabelige samliv, som udspillede sig i soveværelset, både kunne rumme prøvelser og store overraskelser for en ung, nygift kone. For den pågældende kusine havde det været ganske overvældende. Men det var ikke noget problem på Forhaabningsholm, for Jonas lod Sophie være i fred størstedelen af tiden, de havde hver deres soveværelse, og han besøgte hende højst en gang om ugen. Hvad der udspillede sig ved disse lejligheder var blidt, venskabeligt og egentlig ikke særlig grænseoverskridende på trods af, at Sophie her stiftede bekendtskab med en side af livet, hvis eksistens hun ingen anelse havde haft om.

Jonas var ikke intellektuel. Når de sad sammen i stuen om aftenen, havde han aldrig næsen fordybet i

verdenslitteraturens klassikere. Han gik heller ikke synderligt op i religion og filosofi. Hans foretrukne lekturer var rejsebeskrivelser, ofte fra fjerne egne, hvor civiliserede mennesker kom i kontakt med vilde dyr og folkeslag, hvis levevis var så forskellig fra deres egen, at Sophie flere gange greb sig i at tænke, at det hele måske var opdigtet. Måske sad der en række forfattere, som holdt hende og andre for nar ved at lokke dem til at tro på nogle fænomener, som ikke blot virkede frastødende, men også stærkt usandsynlige. Ville de virkelig have hende til at tro på, at afrikanerne gik nøgne rundt hele året? Kunne det være rigtigt, at kvinderne var kronragede, og at denne tradition var omgærdet med stor respekt og beundring i deres egne kredse? Var det ikke blasfemi at fortælle, at mange mænd havde mere end én kone? Og når de døde, blev de lagt ud på sletten – og ikke gravet ned i jorden – hvor fugle og rovdyr sørgede for, at kødet blev plukket af dem ...

”Den må de længere ud på landet med!” tænkte hun flere gange for sig selv, men hun sagde det aldrig højt.

En aften sad de som altid ved det store spisebord, der var tre meter langt. De sad for hver sin bordende, hvilket var en tradition, som Jonas havde videreført fra sine forældre. Det havde dengang været meningen, at der skulle have siddet en stor børneflokk på siderne, men Jonas havde aldrig fået søskende.

Samtalen var endnu ikke gået i gang, og Sophie så et øjeblik forventningsfuldt på sin mand. Han var høj og slank, havde et kraftigt, mørkt hår, som var ret tilbage, men blev ved med at falde frem, hvilket fjede et overdådigt islæt til hans ulastelige påklædning. Havde håret siddet perfekt, ville hans fremtoning have virket stiv og kontrolleret; de uregerlige lokker syntes at udvide grænserne for samværet og gjorde Sophie tryk.

Jonas var ligeledes ganske tryk, når han kastede et blik på sin unge hustru. Hun var lyshåret, slank – næsten mager –

og ikke særlig høj. Ansigtstrækkene var rene og enkle, øjnene store og lyseblå. Kun ét element brød harmonien i ansigtets næsten barnlige udtryk: en buet, fremtrædende næse, som hun tydeligvis havde fået fra sin fars slægt. Siden barndommen havde hun hver morgen ladet sit lange hår samle i to snorlige fletninger, der blev rullet rundt og sat fast ved hendes ører. Her sad de som to fine puder, der syntes at beskytte hende mod lyden af ukvemsord og toner, som ikke passede ind i hendes barndoms verden.

Det var som regel næsten udelukkende Jonas, der snakkede. Sophie vidste ikke, hvad hun skulle sige, og forestillede sig i øvrigt ikke, at han kunne finde interesse i noget af det, hun havde at bidrage med. Hun var i den grad bevidst om, at det, at han havde 10 års mere erfaring, gav ham et forspring, som hun nok aldrig ville kunne indhente.

Nogle dage forinden havde hun været til en sammenkomst hos en frue på et gods i nærheden af Svendborg. Dagens værtinde var kunstnerisk begavet og gik med liv og lyst op i mange af livets store spørgsmål. For at belyse disse anliggender holdt hun med jævne mellemrum en salon, hvor hun indviede de indbudte – alle koner fra nærliggende godser og gårde – i sine tanker om et givet emne. Overskriften på denne eftermiddag havde været 'Livets Sandhed', og hun argumenterede for, hvorfor det for nogle gav mening at tro på Gud, og hvorfor andre gik ind for udviklingslæren.

Lige pludselig havde hun henvendt sig til Sophie. Hvordan forholdt hun sig til dette spørgsmål?

"For mig er Jonas sandheden!" udbrød den unge kvinde spontant.

De andre koner så længe på hende, før de gav sig til at fremføre deres egen holdning i denne sag. Deres synspunkter var alle meget filosofiske, og det kunne mærkes, at flere af dem havde tænkt grundigt over spørgsmålet. Alligevel var det, som om hendes eget svar blev stående rent i luften.

Når ægtefællerne sad ved middagsbordet, var det som allerede nævnt oftest Jonas, der talte. Sophie nøjedes med at nikke eller fortælle små anekdoter om sin familie. Denne aften var det også Jonas, som førte ordet. At opgaverne var fordelt på denne måde, betød ikke, at han talte hen over hovedet på sin unge kone. Han var udmærket klar over, hvornår hun lyttede til hans beretninger, og hvornår hendes tanker søgte andre steder hen. For eksempel var det tydeligt, at hendes interesse forduftede som dug for solen, når han underholdt med fakta om kørne og grisebestanden. Godsets regnskaber fangede heller ikke hendes opmærksomhed, så disse emner gemte Jonas til andre samtalepartnere.

Derimod betragtede hun ham åbent og drømmende, når han redegjorde for fuglenes adfærd. Han havde lige fra sin barndom fulgt en lang række fugle på nært hold, og helt ned i de mindste detaljer var han inde i deres vaner, ynglemønstre, spiserutiner og lyde. Når de gik rundt i parken og i haven, kunne han uden tøven fortælle hende, hvilke fugle de kunne høre, og Sophie opdagede til sin overraskelse, at hun efter nogen tid selv kunne begynde at skelne de forskellige lyde fra hinanden.

Jonas fortalte således om svaler, ravne, musvitter, gøge og høge, og Sophie gjorde store øjne, når han beskrev deres indimellem pudsige adfærd. På et tidspunkt gik det dog op for hende, at deres måde at agere på kun var mærkelig, når man betragtede dem med menneskeøjne. Set i fugleperspektiv var deres opførsel ganske logisk.

Den unge godsejer havde en forkærlighed for storken, Danmarks nationalfugl, og hun kom til at elske den endnu mere gennem sin mands beretninger. Hun vidste egentlig godt, at storken opholdt sig i andre lande i vinterhalvåret og først holdt sit indtog i Danmark i april måned. Men hun havde aldrig tænkt over, hvor den mon befandt sig i de resterende måneder, og hvilke lande den fløj hen over på sin tur til og fra Danmark. Tænk, at den levede en stor del af

sit liv i Afrika! Tænk, at den på sin rejse til Nordeuropa fløj hen over Middelhavet i flere timer! Tænk, at den havde set Tyrkiet, Frankrig, Tyskland og Holland oppefra –i fugleperspektiv!

Ydermere holdt storkens mobilitet ikke op, når rejsen var overstået. Det skete, at fuglen skiftede bolig, når den ikke kunne finde reden fra året før, og det var tydeligt for alle, at den på ingen måde foretrak de store huse: Bøndernes gårde nød lige så stor popularitet hos storken som herregårdene og slottene. Jonas sørgede dog for, at reden på Forhaabningsholm blev siddende år efter år, og flere ugers forventning blev afløst af stor jubel, når storken fra året før vendte tilbage. Den unge mand var aldrig i tvivl om, hvorvidt det var den samme eller en ny stork.

Efter middagen sad de to ægtefæller som regel i nogen tid foran pejsen, Sophie optaget af et broderi, Jonas med en bog med rejsebeskrivelser mellem hænderne. Af og til gik han hen i godsets rygeværelse for at nyde en pibe tobak, nogle gange alene, andre gange i selskab med skytten eller en af godsets andre ansatte. Når han kom tilbage, kyssede han hende på panden og ønskede hende godnat, indimellem ledsaget af disse ord: "Jeg kommer om lidt."

En morgen først i maj vågnede Sophie ved, at hendes kammerpige bankede på døren. Hun trak tiden ud i et par sekunder, men sagde så: "Kom ind!" Hun havde ligget og tænkt på, hvor underligt det var, at da hun blev gift, skrev man 1899, og nu befandt hun sig i år 1900. Det føltes, som om det ændrede årstal varslede noget nyt, et anderledes liv. Naturligvis havde hendes tilværelse ændret sig i forbindelse med hendes giftermål; men på mange måder var forskellene til at få øje på. I sit indre følte hun sig som den samme Sophie.

Hendes dukke sad stadigvæk i stolen nærmest hendes seng, med det lange, mørke hår og den hvide blondegjole. Alle hendes veninder havde en tilsvarende dukke, som

fulgte dem, hvor de end bevægede sig hen – på rejser, på visitter, ind i ægteskabet. Men der var én markant forskel på Sophie og hendes veninder. På den tid hed alle dukker Lise, og de gik simpelthen under betegnelsen 'Dukke Lise'. Det skete, at der var en ung pige, som besluttede, at hendes dukke skulle hedde noget andet, men det endte alligevel altid med, at hun gav efter for den altdominerende mode og døbte sin dukke Lise.

På dette punkt havde Sophie dog – til alles overraskelse – udvist en stærk stædighed, som i øvrigt også forbavsede hende selv. Hun havde, så længe hun kunne huske tilbage, været betaget af sin gudmor, som også var hendes faster. Faster Karen eller Gudmor Karen kaldte hun hende. Karen var en livlig, fantasifuld kvinde, som havde giftet sig med en kaptajn på Als. I de første år af deres ægteskab, hvor der ikke var kommet børn, havde hun ofte rejst med sin mand, når han skulle varetage sit arbejde. Hun havde således set steder og lande, som virkede eksotiske, fremmedartede og fængende på hendes lille guddatter, der lyttede opmærksomt, når fasteren fortalte. Senere havde Faster Karen i hurtig rækkefølge fået fire børn, to piger og to drenge, der var lidt yngre end Sophie, og som flere gange havde været på dannelsesrejse i Schweiz og Italien. En dannelsesrejse varede som regel mindst et halvt år, og i den periode gik man i skole i det fremmede land. Resultatet var, at børnene ud over at kunne klare sig på fransk og italiensk kunne fortælle historier om fremmede forhold, som fik Sophie til at spidse ører.

Sophie holdt fast i, at hendes dukke skulle hedde Karen på trods af, hendes mor og alle andre argumenterede for, at det eneste naturlige var, at den fik navnet Lise ligesom alle de andre dukker. Resultatet var blevet et kompromis: Dukken kom simpelthen til at hedde Karen-Lise.

Efter at have spist morgenmad i sengen og efter med kammerpigens hjælp at have iført sig en lang, lysegul bomuldsjole med høj flip og et sort bælte stod Sophie et

øjeblik og så sig i spejlet. Der manglede noget. Hun åbnede sit smykkeskrin og greb efter en ganske kort tøven den broche, som Faster Karen havde foræret hende til hendes bryllup. Den var af guld, og forsiden bestod af et relief med en løve. Eller måske var det en løvinde. Sophie hængte den fast øverst på kjolen, lige under sin hage.

Hvad skulle hun lave? Skulle hun endnu en gang lære huset bedre at kende ved at gå gennem de mange værelser og sale? Skulle hun atter søge op på loftet og kigge nærmere på de genstande, som i tidens løb var blevet fundet unyttige og stillet væk? Skulle hun gå på udkig i godsets enorme bogsamling, hvoraf Jonas kun kendte en brøkdel, for at finde den helt rigtige bog? Den bog, der kunne give hende svar på al hendes undren. Den bog, der kunne stille hendes nysgerrighed. I løbet af det sidste halve år var hun startet på adskillige bøger, men efter at have læst nogle få sider havde hun lagt dem fra sig igen.

Få dage forinden var hun dog faldet over en bog, et indbundet bind i grønne farver og med guldkant, som hun havde svært ved at slippe: *Fortællinger og Virkelighedsbilleder* af M.A. Goldschmidt. Flere af fortællingerne var hun gået i stå i, men hver gang var det sket med en klar fornemmelse af, at det ikke var forfatterens skyld, men fordi hun selv manglede de brikker, der skulle til for at gennemskue historienes kerne. Én af dem havde hun dog læst med stor interesse - 'Fortælling om to Børn' - en historie, der beskriver unge mennesker, som kommer på afveje, finder sig selv, mister sig selv igen, kæmper mod omgivelserne, slås med deres indre dæmoner. Den syntes hun, at hun forstod, uden at hun dog kunne gøre rede for temaerne. Men hvis hun nu læste den igen? Hun greb fat i bogen, slog op på den nævnte fortælling - stedet var let at finde, fordi hun havde lagt et gækkebrev ind i bindet - og læste de første linjer igen, hvorefter hun lukkede bogen. Hun tænkte, at hun kunne have den i hånden, når hun gik ud af huset - for hun kunne mærke, at hun skulle ud

i den friske luft - men blev så klar over, at den var for tung at gå rundt med på den måde. Derfor åbnede hun en skuffe, trak et sort tørklæde med gule, broderede blomster frem, lagde bogen ned i det og bandt enderne sammen. Nu kunne hun gå med bogen i hånden: Tørklædet fungerede som en slags net.

Med en energisk bevægelse åbnede Sophie den store dør, der fra dagligstuen førte ud til terrassen bag godset. Her var et plateau med stole og borde og store krukker med planter. For enden løb en lang trappe - 10 trin - ned i parken, og efter at have foretaget en række små hop stod hun i græsset for enden af trappen. Luften var frisk og klar, himlen lyseblå. En svag blæst fik det til at svaje i trætoppene nede ved skovbrynet.

Skulle hun gå til højre eller venstre? Eller lige frem? Hun tog en hurtig beslutning og gik over mod tulipanbedene til højre. Et kæmpe bed af orange tulipaner efterfulgt af et bed med lilla tulipaner. Hun glædede sig over de stærke farver. Bag bedene lå et lille lysthus, ganske enkelt, hvidt og ottekantet. Den øverste halvdel bestod af ruder, og indenfor var der syv små bænke, der løb i forlængelse af hinanden, hver bänk havde sin egen farve. Kun foran døren var der ingen bänk.

Sophie satte sig på en højrød bänk, hvorpå der lå en madras i samme farve, pakkede sin bog ud af tørklædet og slog op på historien om de to børn. Hun var knap nok kommet igennem de første linjer, før hun atter blev fanget af fortællingens magi. Hun læste og læste og læste. En kat kom ind i lysthuset, men hun ænsede den ikke. To fugle pippede igennem den åbne dør, men hun hørte dem ikke. Én gartner råbte til en anden langt borte, men de eksisterede ikke for hende.

Det eneste, der i dette øjeblik levede og lyste, var historien om Marie, der fra fattige kår i en provinsby kom til at bo i Grønnegade i København, fordi man havde fundet ud af, at hun havde talent for at tegne, og fordi en venlig sjæl

mente, at dette talent skulle have mulighed for at folde sig ud. På trods af hendes beskedne baggrund. På trods af hendes køn.

Hendes øjne løb uden tøven hen over linjerne. Ville det lykkes Marie at overbevise de rigtige mennesker om, at hun havde talent? Ville hendes kunst udvikle sig, eller ville hun på et tidspunkt løbe tør for inspiration? Og kærligheden – ville hun finde den? Sophie vidste godt, hvordan det ville gå. Men i dette øjeblik havde hun glemt det. Ordene føltes nye, historiens gang overraskende og tankevækkende.

Lige med et holdt hun inde og kiggede ud i luften. Havde hun været opmærksom på, hvad der foregik omkring hende, ville hun gennem ruderne have set gartnerne, der var i færd med at bedømme et rosenbed. Store, dybrøde roser. Men det var nogle helt andre billeder, der defilerede forbi Sophies indre blik. Pludselig gav hun sig til at blade med hektiske fingre i bogen og fandt tilbage til det sted i en anden fortælling, som hun havde understreget med blyant:

”Min Fader var Møllebygger, og jeg tror sandelig, at han var et mekanisk Geni; men dengang havde vi Laugsvæsen, ingen Mand maatte gaa ud af den Baas, hvori han engang var bleven sat, og al Faders sjeldne Dygtighed maatte vise sig i Smaating, som han for sin egen Fornøjelse gik og puslede med inden fire Vægge.”

Hun kastede et blik ud ad den åbne dør i lysthuset, men uden at ænse, hvad der foregik derude.

Derpå vendte hun tilbage til historien om Marie og læste videre med bankende hjerte og rystende hænder.

”Dannelse, at være dannet ... det er at have faaet udviklet Evne til Beundring. Den Udannede kan kun undre sig.”

Hun lukkede øjnene og sad et øjeblik helt stille. Da hun åbnede dem igen og så på sit ur, gik det op for hende, at der var gået næsten en time.

Med bogen i tørklædet trådte hun ud af lysthuset. Vinden havde lagt sig, himlen var fortsat lyseblå, og luften føltes varmere. Hun gik – først med små trin, så med lange,

overbevisende skridt - ned mod skoven; men inden hun nåede dertil, standsede hun ved buskene, der fortrinsvis bar stikkelsbær og ribs. I nærheden stod studenternellikerne. Selvom hun nærrede stor beundring for de knejsende roser og de elegante tulipaner, kunne ingen af dem hamle op med den kærlighed, hun følte for studenternellikerne, som der generelt blev gjort meget mindre stads af. De stod godt nok i bed, men bedet var langt mindre velholdt, og de var ikke blevet plantet efter farve. Resultatet var, at røde, hvide, lilla, lyslilla og orange blomsterhoveder fandt sammen på kryds og tværs i en stor harmonisk disharmoni. Et virvar, der dog ikke manglede retning. En forvirring, der syntes at give mening.

Sophie kastede et blik hen imod skoven. Skyggen, træerne og mulden virkede dragende, men også lidt skræmmende på hende. Siden hun var flyttet til godset, havde hun ofte søgt derind, var gået på opdagelse, havde frygtet at være faret vild og havde fundet ud igen. Én gang - i midten af januar - havde hun vovet sig ud på en længere tur. Der var ikke så mange blade på træerne på det tidspunkt, så da hun bevægede sig derind, manglede der ikke lys. Men hun havde glemt, at mørket faldt på meget tidligt, og da hun besluttede sig til at søge tilbage mod godset, kunne hun se, at det meget vel kunne ende med, at hun blev indhyllet i mørke, inden hun nåede ud. Hun hastede igennem skoven, trådte på grene, der knækkede, mærkede støvlerne synke ned i den bløde jord, mens hun forsøgte at orientere sig i det mere og mere sparsomme lys. Det var et kapløb med tiden. På et tidspunkt forsvandt lyset simpelthen, men da vidste hun, hvor hun var, og da hendes øjne på det tidspunkt havde vænnet sig til mørket, var det muligt at finde vej. Men tryk var hun ikke. Det gøs i hende, når hun syntes at se en skygge bag træerne, eller når hun hørte en lyd, som hun ikke helt kunne identificere.

Men pludselig kunne hun skimte parken mellem træerne, og lige med et befandt hun sig atter på hjemlig grund. Hun

omtalte ikke oplevelsen for Jonas.

Nu stod hun i skovbrynet, tørklædet med bogen dinglede under hendes ene hånd, og med den anden løftede hun op i sin gule kjole. Det gik op for hende, at det også var blevet sommer inde i skoven: På få uger havde den ændret udseende, alt spirede og groede, og træerne havde fået blade. Hun vidste dog godt, at de somme, der starter tidligt, var lumske: Efter at have foldet sig ud en tid med charme og fortryllelse kunne de trække sig tilbage med sådan en hastighed, at man kunne komme til at tvivle på, at de overhovedet havde været der.

Men lige nu *var* sommeren her! Sophie skubbede alle tanker bort og trådte ind på den smalle sti, som førte gennem skoven. Hun kiggede intenst på de mange træer, mens solens skær svandt bort bag hende. Skoven bestod fortrinsvis af nyudsprungne bøgetræer, nogle gamle med kraftige stammer, andre spinkle og nyplantede. Solen kunne hun ikke længere se, men blot fornemme gennem de mange lag af lysende grønne blade. Træerne var plantet ret tæt, hvilket bevirkede, at hun havde følelsen af at være omsluttet af noget helt anderledes end det, hun så til daglig. Verden havde skiftet udseende, alt var blevet forskudt, og turen igennem skoven virkede som en opdagelsesrejse.

Der var ikke kun bøgetræer i skoven. Flere steder voksede birketræer i klynger, og deres lysebrune blade stod i kraftig kontrast til det altdominerende grønne. Det var, som om de ville fortælle, at verden ikke blot bestod af én farve, men af et væld af nuancer. Indimellem fik hun øje på et elmetræ, og hver gang det skete, gik hun hen til det og plukkede et blad. Hun elskede elmebladene: De var ovale, takkede i kanten og virkede mere solide end de andre blade.

Herinde i skoven var der køligere end udenfor; men Sophie frøs ikke. Hun var alt for optaget af de nye omgivelser til at overveje, om der var koldt. Luften indeholdt her en helt speciel duft: krydret, sammensat, en blanding af

fugtig jord og friske blade. Af og til hørte hun en sprød lyd, som en kvist, der bliver knækket, og en dæmpet symfoni af fuglesang fyldte skoven. Alt omkring hende syntes at leve, og hun blev grebet af en følelse af, at hun ikke var alene og aldrig behøvede at være det. Som barn havde hun frygtet den dag, hvor hun skulle flytte hjemmefra. Hun havde tænkt, at hun måske ville komme til at sidde helt alene i et hus, i en tom, kold verden. Nu sukkede hun lettet ved tanken om, at det aldrig ville ske. Verden var ikke tom, men fyldt til bristepunktet af alt muligt. En stor del af det kunne hun ikke se, kun fornemme ...

Hun kom i tanker om, at hun for nylig havde strejft om i skoven, på et tidspunkt hvor alt var mere overskueligt, fordi der var luft mellem træerne, og hun tydeligt kunne se, hvad der gemte sig langt borte. Et sted delte stien sig i tre, og for første gang havde hun valgt den sti, der førte til venstre. De andre kendte hun og var tryk ved, nu skulle hun opleve noget nyt.

Hun havde fjernet sig fra stien, fordi hun havde fået øje på et lille, rødt fuglehus højt oppe i et bøgetræ. Det kiggede hun på i et stykke tid, mens hun forestillede sig det liv, der udspillede sig derinde. Pludselig var der et eller andet, der fangede hendes blik: Det var, som om der manglede noget, som om noget var anderledes. Langt borte var der lysere end ellers i skoven, derhenne var der et stykke jord, hvor der ikke voksede træer. Sophie gik hen til det. Længere oppe bredte grenene fra de omkringstående træer sig; men der var et lille stykke, som ikke var dækket til. Lagde man hovedet tilbage, kunne man se gennem en lille, takket åbning lige op i himlen. Det gav et gib i den unge kvinde.

Siden var hun ikke vendt tilbage dertil. Hun havde nærmest glemt, hvilket voldsomt indtryk det havde gjort på hende. Men pludselig stod det hende klart, at hun måtte finde tilbage til dette specielle helle. Hun havde dengang tænkt, at det var som en lun rede, et sted, hvor man kunne

lægge eller sætte sig, i en skov, hvor alt ellers stræbte opad. Et hvilested. Et leje.

Sophie valgte derfor at gå til venstre, da hun nåede frem til det sted, hvor stien delte sig i tre forgreninger. Hun spadserede langsomt, drømmende gennem skoven. Det var paradoksalt nok, som om hun så det hele for første gang. Alt var også på en måde nyt, for hun havde aldrig før vandret i skoven på denne årstid, hun havde aldrig tidligere oplevet den med så mange friske blade. I forhold til hendes gåture om vinteren var hun nu virkelig omgivet af skygge, og når hun kastede et blik frem, kunne hun ikke se mange meter væk. Mon hun ville kunne finde den lille lysning?

Som ved et mirakel – sådan føltes det – dukkede en rød farve op i det svage, grønne lys: fuglehuset. Nu kendte Sophie vejen. Herfra ville hun kunne navigere hen til det hemmelige sted.

Men inden hun gik videre, blev hun stående foran fuglehuset. Hun kunne ikke se nogen fugle, men der stak kviste ud af hullet, og hun kunne høre, at der foregik et eller andet oppe i det lille hus.

Pludselig var det, som om der gik et suk igennem hele skoven, og Sophie, der var ved at glide ind i en meditativ tilstand, hankede op i sig selv og gik videre, hen mod lysningen. Der kom nogle lyde fra stedet, som hun ikke helt kunne identificere. Der var noget, der raslede, et gisp gik ud i luften, noget, der lød som ord, trængte igennem træerne hen til det sted, hvor hun stod.

Med små, forsigtige skridt nærmede hun sig lysningen. Træerne syntes gradvist at glide til side og åbne op for en anden verden. Hun hørte en lyd – en, der hev efter vejret? – skimtede en form – et stykke træ eller noget levende? – og følte, at hun på en og samme tid var blind og seende. Da hun nåede frem til et sted, hvorfra hun tydeligt mellem to træer kunne se, hvad der foregik på den svagt oplyste plet, standsede hun.

Hun vidste ikke helt, hvad det var, hun så. Dog var hun klar over, at der var tale om nøgent kød, men om de bare lemmer tilhørte dyr eller mennesker, kunne hun i de første øjeblikke ikke sige. Så hørte hun en lyd, et ord, som hun genkendte - "Ja!" - og da hun nu var sporet ind på, at det var to mennesker, som lå tæt sammen få meter fra, hvor hun stod, havde hun noget at gå efter. Det *var* menneskelemmer, lyse efter den lange vinter, to mennesker med henholdsvis mørk og rødlig behåring. Derpå dæmrede det for hende, at det drejede sig om to mænd, og hun overvejede et øjeblik, om hun var vidne til en brydekamp. Men det var det ikke voldsomt nok til. Der var hænder, som kærtegnede kropsdele, strøg over hår og lukkede sig om det, de hver især havde mellem benene. De to hoveder nærmede sig hinanden, og pludselig gik det op for hende, at de to mænds munde mødtes i et kys. Ikke et pænt og blidt kys som dem, hun kendte fra sin egen ægteseng, men et vildt og voldsomt kys, som gjorde hende bange.

Det hele var så uvirkeligt, at hun slet ikke overvejede, om det var indiskret af hende at blive stående. Hun følte sig både frastødt og draget af det, som gik for sig i lysningen, på selve det sted, som hun havde betragtet som sin hemmelige have.

Efter nogle minutter begyndte chokket over det ukendte, som pludselig var kommet til syne, at fortage sig, og lige med et stod det hende klart, at hun kendte de to mænd. Den ene var - hun tøvede et øjeblik, før hun turde tænke tanken til ende - den ene var ... hendes mand! Ja, det var Jonas, som viste sig fra en side, hun aldrig havde oplevet, heller ikke under hans natlige besøg. Og den anden ...? Hun vidste det godt, men det var, som om der var blevet lagt et slør - et gennemsigtigt et af slagsen, men dog et slør - for hendes blik. Hun kunne se, hvad og hvem der befandt sig på den anden side, men hun var ikke fuldstændig overbevist om, at hun havde set rigtigt. Jo, det var ... det var ... skytten! Det røde hår, den store, buede næse, de røde